

30/12/14
(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 4

Sub. Code :

8	2	1	9
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	1
---	---	---	---

B.Ed. 1st Semester

1124

TEACHING OF HOME SCIENCE

(Same for USOL Candidates of 3rd Semester) [In All Mediums]

Paper—VI & VII Opt. (xiv)

Time Allowed : Two Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :—(1) Attempt ONE question each from first Three Units. Each question carries 10 marks.

(2) Fourth unit is compulsory. Answer to each question in this unit should be brief. Each answer carries 5 marks.

UNIT—I

1. Explain the meaning of Home Science. Discuss the scope of Home Science in the present day context. 3+7

OR

What are the aims of teaching Home Science to secondary classes ? 10

UNIT—II

2. Discuss in detail the Skill of Writing Instructional Objectives and Skill of Explanation. 5+5

OR

Define Skill of Questioning. Explain the essential components and present suitable micro lesson plan for the development of this skill.

2+4+4

UNIT—III

3. Why is a lesson plan important? Draw a neat and detailed lesson plan for teaching Home Science to class VII girls on the topic "Cleaning of Metals". 3+7

OR

"Teaching Aids are the important tools in the hands of Home Science Teacher." Do you agree with the statement? 10

UNIT—IV

4. (a) Explain the functions of proteins and fats.
(b) Describe the guidelines for making flower arrangement. 2×5=10

(हिन्दी माध्यम)

- Note :—**(1) Attempt ONE question each from first Three Units. Each question carries 10 marks.
(2) Fourth unit is compulsory. Answer to each question in this unit should be brief. Each answer carries 5 marks.

यूनिट—I

1. गृहविज्ञान के अर्थ की व्याख्या करो। वर्तमान संदर्भ में गृहविज्ञान के विषय-क्षेत्र पर चर्चा करो। 3+7

अथवा

सकन्दरी कक्षाओं को गृहविज्ञान पढ़ाने के क्या लक्ष्य हैं? 10

यूनिट—II

2. अनुपेक्षात्मक उद्देश्य लिखने की कुशलता और व्याख्या की कुशलता पर सविस्तार चर्चा करो। 5+5

अथवा

घरन पूछने की कुशलता को परिभाषित करो। इसके आवश्यक घटकों की व्याख्या करो और इस कुशलता के विकास के लिए सूक्ष्म पाठ-योजना तैयार करो। 2+4+4

यूनिट—III

3. पाठ-योजना महत्वपूर्ण क्यों है? 'घातुओं की सफाई' विषय पर VII कक्षा की लड़कियों के लिए गृहविज्ञान पढ़ाने के लिए राफ और विस्तृत पाठ-योजना तैयार करो। 3+7

अथवा

"गृहविज्ञान के अध्यापक के हाथों में अध्यापन साधन महत्वपूर्ण उपकरण हैं।" क्या आप इस कथन से सहमत हैं? 10

यूनिट—IV

4. (क) प्रोटीन और वसा के कार्यों की व्याख्या करो।
(ख) फूल-सज्जा के लिए दिशा-निर्देशों का वर्णन करो। 2×5=10

(पंजाबी अठुवाए)

- Note :—**(1) Attempt ONE question each from first Three Units. Each question carries 10 marks.
(2) Fourth unit is compulsory. Answer to each question in this unit should be brief. Each answer carries 5 marks.

यूनिट—I

1. ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3+7

ਜਾਂ

ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਕੀ ਲਕਸ਼ ਹਨ?

10

ਯੂਨਿਟ—II

2. ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਉਪਰ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 5+5

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਆਵੇਂਸਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੂਖਮ ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰੋ। 2+4+4

ਯੂਨਿਟ—III

3. ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹੈ? 'ਧਾਤ' ਦੀ ਸਫਾਈ' ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ VII ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਸਾਫ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਾਠ-ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। 3+7

ਜਾਂ

"ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਨ ਸਾਧਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਕਰਨ ਹਨ।" ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਥਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ? 10

ਯੂਨਿਟ—IV

4. (ੳ) ਪ੍ਰੋਟੀਨਾਂ ਅਤੇ ਵਸਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
(ਅ) ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 2×5=10